

แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

<https://bit.ly/32HwWYg>

โดย สำนักตรวจราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ “การตรวจราชการ” เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญที่สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติราชการหรือจัดทำภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ในข้อ ๘ วรรคสี่ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานที่มอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้อง โดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้” โดยเริ่มต้นจากการคัดเลือกกรอบประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลสำหรับการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ โดยการพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด – 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรี มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อย่างเป็นระบบ ประกอบกับการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ตรวจราชการทุกกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้ข้อสรุปของการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ปรากฏในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

๑. การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) ได้แก่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) และการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

๒. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ และการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

๓. การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ ได้แก่ การจัดการประมงอย่างยั่งยืน การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง การพัฒนาเมืองสมุนไพร การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และการลดอุบัติเหตุทางถนน

๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหวังว่า แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการจะเป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือในการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงทุกกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบรรลุเป้าหมายได้ผลสมประโยชน์ต่อทางราชการ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคเร่งด่วนของประเทศ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และก่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ กรอบแนวคิดการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑ – ๕
● หลักการและเหตุผล	๑
● กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ	๑ – ๕
บทที่ ๒ แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ : กรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ	๖ – ๓๗
๒.๑ การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนประเด็น นโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)	
๒.๑.๑ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของ ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)	๗ – ๙
๒.๑.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)	๙ – ๑๕
๒.๑.๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	๑๖ – ๑๙
๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ	
๒.๒.๑ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์	๑๙ – ๒๑
๒.๒.๒ การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก	๒๒ – ๒๔
๒.๓ การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่	
๒.๓.๑ การจัดการประมงอย่างยั่งยืน	๒๕ – ๒๗
๒.๓.๒ การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ระบบนิเวศของแม่น้ำโขง	๒๗ – ๒๙
๒.๓.๓ การพัฒนาเมืองสมุนไพร	๒๙ – ๓๑
๒.๓.๔ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ	๓๑ – ๓๕
๒.๓.๕ การลดอุบัติเหตุทางถนน	๓๕ – ๓๗
๒.๔ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ ของส่วนราชการ	๓๗
บทที่ ๓ แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ : กรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการ แบบบูรณาการฯ	๓๘ – ๔๓
๓.๑ การตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่	๓๘
๓.๒ วิธีการตรวจติดตาม	๓๘
๓.๓ ระยะเวลาในการตรวจติดตาม	๓๙
๓.๔ การรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง	๓๙ – ๔๒
๓.๕ การรายงานผลการตรวจติดตามในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ	๔๒ – ๔๓

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19)	๘
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืนตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BGC Model)	๑๑
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	๑๗
✕ Value Chain เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์	๒๑
✕ Value Chain เรื่อง การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก	๒๔
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การจัดการประมงอย่างยั่งยืน	๒๖
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การพัฒนาเมืองสมุนไพร	๓๐
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ	๓๒
✕ ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ : การลดอุบัติเหตุทางถนน	๓๖
✕ แผนภาพปฏิทินการปฏิบัติงานการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๓

สารบัญภาคผนวก

- ✕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ
- ✕ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๙/๒๕๖๔ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ “การตรวจราชการ” เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญที่สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวในข้อ ๘ วรรคสี่ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปี ให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

การตรวจราชการเป็นกลไกสำคัญของการบริหารราชการแผ่นดินในการติดตาม กำกับ ดูแล และ ประเมินผล ตลอดจนกระตุ้นเร่งรัดให้การทำงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งนี้ ได้มีการใช้กระบวนการ Government Innovation Lab ในการตรวจราชการเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญ/ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันคิดค้น และแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาที่มีอยู่ ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง

กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ กำหนดให้ “การบริหารราชการ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน”

๒. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ วรรคแรก ได้กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยที่การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการ หรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการดำเนินการดังกล่าว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงการตรวจราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นไปตาม

หลักการบริหารราชการแบบบูรณาการและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวในข้อ ๘ วรคส ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือ ผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปี ให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการ ตรวจสอบติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

๔. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒
หมวด ๑ ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มี คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง (ก.ธ.จ.) ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมี เขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจ เอกชนในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการสอดส่องการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วน ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกรณี ที่พบว่าการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต ตลอดจนเสนอแนะ แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

๕. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นเป้าหมายที่รัฐ เอกชน และประชาชน ร่วมกันกำหนดขึ้นเป็น แนวทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจ” มีกรอบระยะเวลา ๒๐ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐ โดยสามารถทบทวน ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับ ยุคสมัยได้ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ความมั่นคง ๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ทางสังคม ๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๖. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็น ยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงละ ๕ ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓ ฉบับ ประกอบด้วย ๑) ความมั่นคง ๒) การต่างประเทศ ๓) การเกษตร ๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๕) การท่องเที่ยว ๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล ๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ยุคใหม่ ๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ๑๑) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ๑๔) ศักยภาพการกีฬา ๑๕) พลังทาง สังคม ๑๖) เศรษฐกิจฐานราก ๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ๒๑) การต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ ๒๓) การวิจัย และพัฒนา นวัตกรรม

๗. แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำแนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” อันประกอบด้วย การพร้อมรับ การปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิดในการพัฒนา โดยมีประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ และฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย

๗.๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) โดยมุ่งเน้นการกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปยังระดับท้องถิ่น ผ่านการส่งเสริมการจ้างงาน โดยเฉพาะในระดับพื้นที่และชุมชน ร่วมกับการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๗.๒ การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) โดยมุ่งเน้นด้านการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน

๗.๓ การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) โดยการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สนับสนุนอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย พร้อมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤต และจัดสวัสดิการทางสังคมให้เหมาะสม เพียงพอกับความจำเป็นในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะด้านรายได้และสุขภาพ

๗.๔ การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ เพื่อลดอุปสรรคข้อจำกัด และส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๘. แผนการปฏิรูปประเทศ ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ๓ ประการ ได้แก่ ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขการปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยแผนปฏิรูปประเทศ มี ๑๒ ด้าน คือ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านเศรษฐกิจ ๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗) ด้านสาธารณสุข ๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ๙) ด้านสังคม ๑๐) ด้านพลังงาน ๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๑๒) ด้านการศึกษา

๙. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๑๐ ยุทธศาสตร์ คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๘ : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๙ : การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑๐. แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน (พฤษภาคม ๒๕๖๓) เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ ตามศักยภาพและภูมิสังคมของแต่ละภาค (๖ ภาค) ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สำหรับเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ และเป็นแนวทางให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตลอดจนหน่วยงานและภาคีการพัฒนาทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่นนำไปใช้ในการจัดทำแผนระดับพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค

๑๑. นโยบายของรัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาล คือ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ ๒๑” และรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

- ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๒) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
- ๓) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๔) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
- ๕) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
- ๖) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
- ๗) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
- ๘) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
- ๙) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
- ๑๐) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสีเขียวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
- ๑๑) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
- ๑๒) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

- ๑) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
- ๒) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ๓) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
- ๔) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
- ๕) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน

- ๖) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
- ๗) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
- ๘) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ
- ๙) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
- ๑๐) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
- ๑๑) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
- ๑๒) การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑๒. คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแนวทางการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจราชการ ดังนี้

๑๑.๑ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะหน่วยตรวจราชการในภาพรวม จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำแผนการตรวจราชการ โดยใช้ข้อมูลสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y1) จากระบบ eMENSCR และรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (รายงานประจำปี) เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดประเด็นการตรวจราชการประจำปีในภาพรวมให้เป็นไปอย่างบูรณาการ โดยขอให้พิจารณาให้ความสำคัญในระดับสูงกับเป้าหมายที่มีสถานการณ์อยู่ในระดับวิกฤต (สีแดง) / ระดับเสี่ยง (สีส้ม) หรือเป้าหมายที่มีสถานการณ์คงที่ในการกำหนดประเด็นการตรวจราชการ

(๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในภาพรวมต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนระดับต่าง ๆ ตามประเด็นการตรวจราชการที่กำหนดไว้ใน eMENSCR ตามรายการที่ สศช. กำหนด ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

๑๑.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวง ในฐานะผู้ตรวจราชการประจำกระทรวง จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

กรณีเป็นการตรวจราชการกระทรวงในฐานะหน่วยงานของรัฐ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานในขอบเขตของกระทรวงให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการกระทรวง และแผนการตรวจราชการกระทรวง

กรณีเป็นการตรวจราชการกระทรวงในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงให้สามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่กระทรวงเป็นเจ้าภาพ ให้สอดคล้องกับหัวเวลาของแผนแม่บทฯ ทั้งนี้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงจะต้องประสานและบูรณาการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายด้วย

(๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ จัดทำและรายงานผลสัมฤทธิ์

การดำเนินงานของกระทรวงต่อเป้าหมายการพัฒนาระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบ eMENSCR ตามรายการที่ สศช. กำหนด ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

๑๑.๓ ผู้ตรวจราชการกรม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของกรมให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการกรม และรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในระบบ eMENSCR ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

(ภาคผนวก ๑)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ วรรคสี่ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร จเรตำรวจ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการกรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๙/๒๕๖๔ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตรวจราชการ ดังต่อไปนี้

๑. ตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ ดังนี้

๑.๑ การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)

๑.๑.๑ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๑.๑.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)

๑.๑.๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

๑.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑.๒.๑ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์

๑.๒.๒ การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

๑.๓ การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ ได้แก่

๑.๓.๑ การจัดการประมงอย่างยั่งยืน

๑.๓.๒ การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง

๑.๓.๓ การพัฒนาเมืองสมุนไพร

๑.๓.๔ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

๑.๓.๕ การลดอุบัติเหตุทางถนน

๑.๔ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ

๒. การตรวจราชการตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. การตรวจติดตามงานอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย คือ โครงการสัปดาห์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

๔. การตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องมาจากการเกิดภัยพิบัติ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(ภาคผนวก ๒)

กรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑ การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

๒.๑.๑ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

(๑) หลักการและเหตุผล

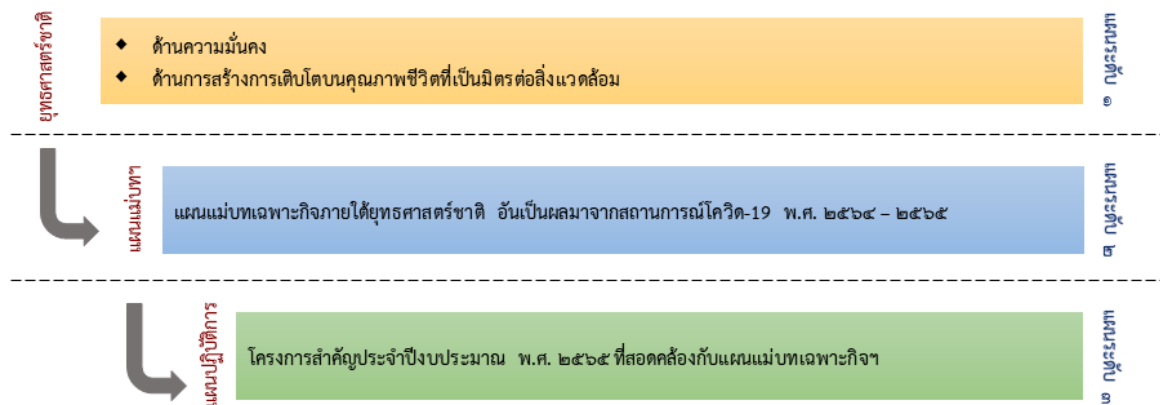
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ได้เริ่มต้นการระบาดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา และยังมีการแพร่ระบาดที่รุนแรงและต่อเนื่องในประเทศไทย ทั้งนี้ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนและผู้ประกอบการ จากการแพร่ระบาดของโควิด - 19 รวมทั้งมาตรการสำหรับกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะต่อไปเมื่อสถานการณ์การระบาดคลี่คลายจนอยู่ในระดับที่สามารถดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลได้จัดทำแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) โดยนำแนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” ประกอบด้วย การพร้อมรับ การปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิดในการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง นายกรัฐมนตรีได้มีแถลงการณ์ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องการเปิดรับนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศไทยโดยไม่ต้องกักตัว สำหรับผู้ที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว และเดินทางเข้าประเทศไทยโดยทางอากาศจากประเทศที่กำหนดว่าเป็นประเทศความเสี่ยงต่ำ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ดังนั้น จึงเห็นควรที่ผู้ตรวจราชการจะตรวจติดตามการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศให้สามารถ “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายตามแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของจังหวัดในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังวิกฤตโควิด - 19 และการเตรียมการเพื่อรองรับการเปิดประเทศ

ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ

การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

เน้นการตรวจติดตามความคืบหน้าการส่งเสริมการจ้างงาน การพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้ การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพในภาพรวม ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของจังหวัดในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังวิกฤตโควิด – 19 และการเตรียมการเพื่อรองรับการเปิดประเทศ

ตารางแสดงความเชื่อมโยงประเด็นนโยบายสำคัญ

เรื่อง การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19)

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การส่งเสริมการจ้างงาน และการพัฒนาทักษะแรงงาน และการเรียนรู้ - กระทรวงแรงงาน โครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕ อาทิ - เสริมสมรรถนะแรงงานด้วยเทคโนโลยีรองรับการทำงาน ในศตวรรษที่ ๒๑ - โครงการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุ การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) - กระทรวงอุตสาหกรรม โครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕ อาทิ - โครงการเร่งการจัดตั้งและขยายธุรกิจของ ผู้ประกอบการอัจฉริยะ - โครงการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการสมัยใหม่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ด้านการตลาด - กระทรวงพาณิชย์ ด้านพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด้านการสนับสนุนข้อมูลการจัดการน้ำ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) ด้านการสนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด้านการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงวัฒนธรรม ด้านการลดต้นทุนการผลิต - กระทรวงพลังงาน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
โครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕ อาทิ - โครงการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ผ่านตลาดมูลค่าสูง - เพิ่มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว - โครงการพัฒนาเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงยุติธรรม - กระทรวงวัฒนธรรม ด้านการศึกษา - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๓) ประเด็นการตรวจติดตาม

(๓.๑) ความคืบหน้าผลการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศให้สามารถ “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) ตามแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

๑) การส่งเสริมการจ้างงาน

๒) การพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้

๓) การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(SMEs)

๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ

(๓.๒) การเตรียมความพร้อมของจังหวัดในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังวิกฤตโควิด – 19 (อาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว และการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดในด้านต่าง ๆ)

(๓.๓) การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประเทศ และเปิดพื้นที่นำร่องด้านการท่องเที่ยว ในระดับพื้นที่

(๓.๔) ความพึงพอใจต่อนโยบายภาครัฐในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19) ในเชิงภาพรวมของจังหวัด

(๓.๕) ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๑.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)

(๑) หลักการและเหตุผล

แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG Model) เป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดย BCG Model ประกอบด้วยเศรษฐกิจหลัก ๓ ด้าน ได้แก่ B = เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เป็นการนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาพัฒนาต่อยอดจากฐานความเข้มแข็งด้านทรัพยากรชีวภาพหรือผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทย เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า C = เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นการนำทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประโยชน์ในขั้นแรกไปแล้ว มาแปรรูปในกระบวนการผลิตอีกครั้งเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์

ใหม่ โดยเป็นการสร้างมูลค่าให้ขยะ และมุ่งไปที่ ZERO WASTE หรือการลดปริมาณขยะจากภาคการผลิตให้เป็นศูนย์ และ G = เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ ในส่วนของการอนุรักษ์ ป่าไม้ จัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และวัฒนธรรมอย่างคุ้มค่าและเต็มศักยภาพ เป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙ โดยสามารถบรรลุเป้าหมายด้วยยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ และยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งทั้ง ๒ ยุทธศาสตร์มุ่งเน้นถึงการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปบริหารจัดการเพื่อการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและทางวัฒนธรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ และลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ ตลอดจนสามารถหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ หรือนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เห็นควรตรวจติดตามการจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืนตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน – เศรษฐกิจสีเขียว (BCG model) โดยมุ่งเน้นใน ๓ ประเด็นหลัก คือ

๑. การบริหารจัดการป่าไม้ ตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูป ทรัพยากรทางบก กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้สามารถบรรลุผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

๒. การจัดการพื้นที่สีเขียว การขับเคลื่อนการพัฒนา และดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า พื้นที่สวนสาธารณะ และพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล

๓. การใช้ประโยชน์และหมุนเวียนทรัพยากรทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และชาญฉลาด การขับเคลื่อนการบริหารจัดการ การหมุนเวียนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการผลิต และการบริโภค ทั้งนี้ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ ลดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ เกิดการหมุนเวียนใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ยั่งยืน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมในระยะยาว รวมทั้งเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนประเทศไทยตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model) อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

(๒.๑) โครงการ/กิจกรรมด้านการบริหารจัดการป่าไม้ โดยมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ การดูแลพื้นที่ป่าสมบูรณ์ การดูแลพื้นที่ป่าชุมชน และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมถึงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางชีวภาพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ของจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูป ทรัพยากรทางบก กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

(๒.๒) การขับเคลื่อนการดำเนินการจัดการพื้นที่สีเขียว โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนา และดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า พื้นที่สวนสาธารณะ และพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล ตลอดจนการนำทรัพยากรทางชีวภาพกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ ของจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ให้เกิดความสมบูรณ์ยั่งยืน โดยเฉพาะพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า พื้นที่สวนสาธารณะ และพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล ให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model)

(๒.๓) การใช้ประโยชน์และหมุนเวียนทรัพยากรทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และชาญฉลาด โดยมุ่งเน้นที่การบริหารจัดการ การหมุนเวียนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการผลิต และการบริโภค ให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model)

ตารางแสดงความเชื่อมโยงประเด็นนโยบายสำคัญ

เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน

ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)

(๑) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๑ (Big Rock) : เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านทรัพยากรป่าไม้และที่ดินป่าไม้ของรัฐ ได้รับการป้องกันและถูกบุกรุกลดลง - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ) <u>ด้านบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น</u> - กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) <u>ด้านพื้นที่เป้าหมายได้รับการอนุรักษ์ ป่าฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน</u> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ) - กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) - กระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) <u>ด้านใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศป่าไม้ในเชิงเศรษฐกิจ</u> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ) - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการคลัง - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) การจัดการพื้นที่สีเขียว ตามคุณลักษณะและการใช้ประโยชน์

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<u>พื้นที่สีเขียวสาธารณะ (อาทิ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สนามเด็กเล่น)</u>	
- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการคลัง - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงวัฒนธรรม
<u>พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ (ประกอบด้วย พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล พื้นที่สีเขียวภายในหน่วยงานราชการ สถานศึกษา สถาบัน และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณูปการ)</u>	
- กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรุงเทพมหานคร
พื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วสวนตามแนวสาธารณูปการ (อาทิ พื้นที่ริมทางสัญจรทางบก บริเวณริมทาง เกาะกลางถนน เขตทางรถไฟ พื้นที่ริมทางสัญจรทางน้ำ ริมแม่น้ำ คลองชลประทาน)	
- กระทรวงคมนาคม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงวัฒนธรรม - กรุงเทพมหานคร
พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจของชุมชน (อาทิ พื้นที่สีเขียวที่เป็นแหล่งผลิตอาหารแก่ชุมชน ประเภทไร่ นา สวนผลไม้ และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)	
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กรุงเทพมหานคร
พื้นที่สีเขียวธรรมชาติ (อาทิ พื้นที่สีเขียวบนเนินเขา พุท แห่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ)	
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงวัฒนธรรม
พื้นที่สีเขียวพื้นที่สีเขียวที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ หรือรอการพัฒนา (อาทิ พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยรกร้าง)	
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงวัฒนธรรม

(๓) การบริหารจัดการ การหมุนเวียนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<u>ด้านการเกษตรและอาหาร</u> (อาทิ การนำสารชีวภัณฑ์ที่พัฒนามาจากพืช สัตว์ หรือ จุลินทรีย์ มาใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเกษตร ปลอดภัย การปลูกพืชปลอดสารพิษ การเป็นปุ๋ยในดิน การจัดการวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า (เช่น การทำปุ๋ยหมักจากฟางข้าวหรือใบอ้อย การแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล อาหารสัตว์ การสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นผลิตภัณฑ์จากอาหาร เป็นต้น) การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ) - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข <u>ด้านสุขภาพและการแพทย์</u> (อาทิ การพัฒนายาและเวชภัณฑ์ วัคซีน และเวชสำอาง ที่สกัดจากพืช สัตว์ จุลินทรีย์ และสมุนไพร) - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม <u>ด้านพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ</u> (อาทิ การพัฒนาพลังงานชีวภาพจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และของเสียจากอุตสาหกรรมและครัวเรือน การสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรปิโตรเลียม การใช้พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก และพลังงานสะอาด ในภาคอุตสาหกรรมขนส่ง และครัวเรือน การพัฒนาผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ การสร้างโรงไฟฟ้าชุมชน)	- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงวัฒนธรรม - กรุงเทพมหานคร **หน่วยงานข้างต้นจะเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการ ศึกษาวิจัย และด้านการตลาด เพื่อขับเคลื่อนการ บริหารจัดการ การหมุนเวียนการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้ง ๕ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น**

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กระทรวงพลังงาน - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
<u>ด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์</u> (อาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงนิเวศ) - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย <u>ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน</u> (อาทิ การบริหารจัดการขยะพลาสติก การลดขยะและของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพในโรงงาน แป้งมันสำปะหลัง การผลิตไบโอแคลเซียมจากเปลือกไข่ การผลิตอาหารเสริมโปรคอลลาเจนจากเยื่อหุ้มไข่ การพัฒนารูปแบบและแนวทางการก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงคมนาคม	

(๓) ประเด็นการตรวจติดตาม

(๓.๑) สถานการณ์พื้นที่สีเขียว และแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า พื้นที่สวนสาธารณะ และพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล ของจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

(๓.๒) การขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมของจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการปฏิรูปทรัพยากรทางบก กิจกรรมปฏิรูป (Big Rock) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

(๓.๓) การดำเนินการของหน่วยงานในระดับพื้นที่จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ในการบูรณาการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะพื้นที่ป่า พื้นที่สวนป่า พื้นที่สวนสาธารณะ และพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และพื้นที่ส่วนบุคคล ตลอดจนการบริหารจัดการ การหมุนเวียนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการผลิต และการบริโภค

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๑.๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

(๑) หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๗) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม จึงจะเป็นกลไกสำคัญในการกำจัดวงจรความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วยแผนย่อย ๒ แผน ได้แก่ (๑) การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ และ (๒) มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

ทั้งนี้ ที่ผ่านมารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีมาตรการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำอย่างต่อเนื่อง แต่สถานการณ์ปัญหาสังคมที่มีจำนวนและความซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งวิกฤตเศรษฐกิจ การเข้าถึงบริการภาครัฐ กระบวนการยุติธรรม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยเฉพาะครอบครัวยากจนที่มีคนเปราะบางจะได้รับความเดือดร้อนมากกว่ากลุ่มอื่น ความเปราะบางเป็นแนวคิดที่มีความเป็นพลวัตมากกว่าความยากจน ในการขจัดความยากจนในสังคมไทยให้หมดไปจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าหากมีครัวเรือนจำนวนมากยังคงเปราะบางอยู่ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยการแก้ปัญหาแบบบูรณาการเพื่อการมองปัญหาให้รอบด้านในทุกมิติทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม

ในการนี้ นายกรัฐมนตรี จึงได้เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ระหว่าง ๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ ได้นิยาม “ครัวเรือนเปราะบาง หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย และมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น เช่น ครอบครัวยากจนที่มีเด็กเล็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียงมีปัญหาที่อยู่อาศัย จำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางดังกล่าวอย่างเร่งด่วน จริงจัง และต่อเนื่อง” และมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้

๑. เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม

๒. เพื่อให้กลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง และให้ครอบครัวมั่นคงมีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓. เพื่อให้มีฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนระดับประเทศที่เกิดจากการบูรณาการข้อมูลจากทุกหน่วยงาน

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งในประเด็นการบูรณาการมาตรการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานขอความร่วมมือจากทุกกระทรวงเพื่อบูรณาการมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง อาทิ งบประมาณ กำลังคน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นนโยบายรัฐบาล ข้อ ๑๑.๑ (นโยบายหลัก/๒ นโยบายเร่งด่วน) และอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงเห็นควรที่ผู้ตรวจราชการจะตรวจติดตามปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนในพื้นที่ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนใน ๕ มิติ ได้แก่ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาความยากจน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับสังคมผู้สูงอายุเพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง ได้อย่างครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม

+

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

เน้นการตรวจติดตามปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนในพื้นที่ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนใน ๕ มิติ ได้แก่ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาความยากจน รวมทั้งการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางได้อย่างครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม ตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในเชิงภาพรวม จากตัวแทนภาครัฐ เอกชน และประชาชน ที่มีต่อการขับเคลื่อนการบูรณาการการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในเชิงภาพรวม

**ตารางแสดงความเชื่อมโยงประเด็นนโยบายสำคัญ
เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน**

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านรายได้	
- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม
ด้านสุขภาพ	
- กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กรุงเทพมหานคร
ด้านการศึกษา	
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงศึกษาธิการ	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กรุงเทพมหานคร
ด้านความเป็นอยู่	
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงกลาโหม
ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ	
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กรุงเทพมหานคร	ด้านการสนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด้านการสนับสนุนการช่วยเหลือด้านคดีความ - กระทรวงยุติธรรม

(๓) ประเด็นการตรวจติดตาม

(๓.๑) ปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน
ในภาพรวมของจังหวัด

(๓.๒) ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนใน ๕ มิติ ได้แก่ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ รวมทั้งการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

(๓.๓) การบูรณาการการจัดเก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนใน ๕ มิติ ได้แก่ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ

(๓.๔) การดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ปัญหากลุ่มเปราะบาง ส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

(๓.๕) การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

(๓.๖) ปัญหา – อุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในเรื่อง

- ๑) การจัดเก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิต
กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนใน ๕ มิติ ได้แก่ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ความเป็นอยู่ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ
- ๒) การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาความ
ยากจน
- ๓) การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับสังคม
ผู้สูงอายุ

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม
ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ
จำนวน ๒ เรื่อง ประกอบด้วย

๒.๒.๑ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์

(๑) หลักการและเหตุผล

แผนแม่บท การเกษตร แผนแม่บทย่อย เกษตรแปรรูป เป้าหมายแผนแม่บทย่อย
สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เป็นแผนที่มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าโดยการใช้เทคโนโลยีและ
นวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร
ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง โดยกำหนด
เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรแปรรูป ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)	ขยายตัวร้อยละ ๓	ขยายตัวร้อยละ ๔	ขยายตัวร้อยละ ๕	ขยายตัวร้อยละ ๖

ทั้งนี้ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ จัดทำ
โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การเพิ่ม
มูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป
ซึ่งพิจารณากลุ่มที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตร ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ยางและผลิตภัณฑ์
ยาสูบ เครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ และกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ซึ่งในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม
ของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปรวม ๑.๓๙๕ ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก ๑.๓๘๔ ล้านล้านบาท ในปี
๒๕๖๑ หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ ๐.๐๕ ทำให้สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่า
ค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่อง การเพิ่มมูลค่า
สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการบูรณาการ
การทำงานของหน่วยงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงาน รวมทั้งมีโครงการที่ดำเนินการในเชิงพื้นที่
เหมาะสมต่อการตรวจราชการฯ และปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาตามเป้าหมายเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้
จึงเห็นควรกำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายฯ ได้แก่

(๒.๑) เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบเดิม และไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรได้

(๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเทคโนโลยีการแปรรูปค่อนข้างสูง จึงไม่จูงใจให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรลงทุนผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

(๒.๓) โครงการที่มารองรับปัจจัยการส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นสูง และส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรยังคงมีน้อยและเป็นเฉพาะกลุ่มสินค้า

(๒.๔) ขาดโครงการที่ขับเคลื่อนในภาพรวม

(๒.๕) ขาดการเชื่อมโยงของหน่วยงานที่มารับช่วงต่อในด้านการแปรรูปสินค้าไปเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นสูงที่มีมูลค่า รวมถึงต่อยอดเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์สู่การผลิตเชิงพาณิชย์

(๓) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมเกษตรกรให้เข้าถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตร

(๓.๒) ความต่อเนื่องและการต่อยอดในเชิงพาณิชย์จากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓.๓) การเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกรเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตร

ตารางแสดงความเชื่อมโยงหน่วยงาน
เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์

หน่วยงานเจ้าภาพ : กระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
กระทรวงอุตสาหกรรม - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง - กรมการข้าว - การยางแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ - กรมการค้าต่างประเทศ - <u>โครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕</u> <u>ที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย เช่น</u> - <u>โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรม</u> - <u>การพัฒนานวัตกรรมกระบวนการผลิตยางและ</u> <u>นํ้ายาง</u>	กระทรวงแรงงาน - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมวิชาการเกษตร - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กระทรวงสาธารณสุข - กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงการคลัง - องค์การสุรา กรมสรรพสามิต กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กรมวิทยาศาสตร์บริการ - สถาบันวิทยาลัยชุมชน - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
	- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ - มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - กระทรวงพาณิชย์ - กรมการค้าภายใน

ที่มาของข้อมูล : ระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปภาพ Value Chain เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์

ที่มาของข้อมูล : ระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) ประเด็นการตรวจติดตาม

(๔.๑) ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เกษตรแปรรูป ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในภาพรวม ดังนี้

- ๑) การรวมกลุ่มเกษตรกร และการพัฒนาวัตถุดิบเพื่อการเกษตรแปรรูป
  - ๒) การพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรแปรรูป
  - ๓) การตลาดของสินค้าเกษตรแปรรูป
  - ๔) การเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิมสู่การเกษตรแปรรูป
  - ๕) การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน เกษตรแปรรูปทั้งในเชิงพื้นที่ และในเชิงภาพรวมต่างพื้นที่ (ถ้ามี)
- (๔.๒) ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนสินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- (๔.๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- (๕) พื้นที่การตรวจติดตาม
- ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๒.๒ การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

(๑) หลักการและเหตุผล

แผนแม่บท เศรษฐกิจฐานราก แผนแม่บทย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น เป็นแผนที่มุ่งเน้นการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคงให้เป็นผู้ประกอบการ ผ่านการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สิน ครอบคลุมทั้งหนี้ในระบบและนอกระบบ เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน และการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มายกระดับห่วงโซ่อุปทานให้เป็นห่วงโซ่คุณค่าที่สามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนได้อย่างเป็นธรรม โดยกำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น	อัตราการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด (เฉลี่ยร้อยละ)	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี

ทั้งนี้ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดรายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี ๒๕๖๒ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด (๓,๗๒๑ บาท/คน/เดือน) โตขึ้นจากปี ๒๕๖๐ (๓,๔๐๘ บาท/คน/เดือน) คิดเป็นอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ ๙.๒ (มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๔.๖ ต่อปี) ทั้งนี้ แม้จะมีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้นมากจากปีก่อนหน้า (ร้อยละ ๐.๘ ต่อปีระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) แต่ก็ยังคงไม่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤติ (สีแดง)

(๒) ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายฯ ดังนี้

(๒.๑) กลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economically Inactive) มีระดับการศึกษาและทักษะต่ำ โดยเฉพาะครัวเรือนengahกลางที่มีเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุในครัวเรือน และครัวเรือนสูงอายุ ทำให้การยกระดับศักยภาพและรายได้ให้แก่กลุ่มประชากรเหล่านี้มีความท้าทาย

(๒.๒) โครงการของภาครัฐที่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในเฉพาะบางพื้นที่และการจัดหลักสูตรอบรมที่เป็นการออกแบบมาจากหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งอาจจะไม่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในพื้นที่แต่ละพื้นที่มากนัก

(๒.๓) ขาดการดำเนินงานที่ชัดเจนในส่วนของการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและพัฒนา และการปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก

(๓) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นให้กับประชาชนกลุ่มผู้มีความรู้ได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน

(๓.๒) ความเชื่อมโยงของ Value Chain เพื่อการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของประชาชน

ตารางแสดงความเชื่อมโยงหน่วยดำเนินงาน

เรื่อง การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

หน่วยงานเจ้าภาพ : กระทรวงการคลัง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมวิชาการเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) - <u>โครงการสำคัญ ประจำปี ๒๕๖๕</u> <u>ที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย เช่น</u> - โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ - โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม - เพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME ๔.๐	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กระทรวงการคลัง - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - กรมธนารักษ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมปศุสัตว์ - กรมการข้าว - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - กรมประมง - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมหม่อนไหม - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - สำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กรมวิทยาศาสตร์บริการ - สถาบันวิทยาลัยชุมชน - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย - มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร - มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ - มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบล

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
	กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน(องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กระทรวงแรงงาน - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ที่มาของข้อมูล : ระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปภาพ Value Chain เรื่อง การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

ที่มาของข้อมูล : ระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) ประเด็นการตรวจติดตาม

(๔.๑) ผลการดำเนินงานการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

๑) การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

๒) การส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน

(๔.๒) ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากให้เพิ่มขึ้น

(๔.๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงาน

(๕) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๓ การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ จำนวน ๕ เรื่อง ประกอบด้วย

๒.๓.๑ การจัดการประมงอย่างยั่งยืน

(๑) หลักการและเหตุผล

สถานะของทรัพยากรประมงทะเลในปัจจุบันอยู่ในภาวะวิกฤติ สัตว์ทะเลสำคัญของโลกได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์จนเกินขนาดหรือเกินกำลังที่ธรรมชาติจะผลิตขึ้นทดแทนใหม่ได้ทันกับการใช้ประโยชน์ และบางชนิดได้ถูกใช้ไปจนเกือบสูญพันธุ์ แต่ในทางตรงกันข้ามการลงแรงประมง (Fishing Effort) ของโลกกลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรอันเกิดจากการทำการประมงที่ขาดวินัย ขาดระเบียบแบบแผน และขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพียงพอ มีการทำการประมงที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และกฎข้อบังคับด้านการประมงในทุกอาณาเขตทางทะเล

สหภาพยุโรป (EU) เป็นกลุ่มประเทศแรก ที่ได้กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม หรือปัญหา IUU Fishing (Illegal Unreported and Unregulated Fishing) ของคณะกรรมการจัดการประมง (Committee on Fisheries: COFI) แห่งองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations : FAO) เพื่อให้เป็นมาตรการในการควบคุมการประมงให้เป็นมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับใบเหลืองจากกรณี IUU จาก EU เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘ เนื่องจากไทยในฐานะรัฐเจ้าของธงเรือ (Flag State) รัฐเจ้าของท่า (Port State) รัฐชายฝั่ง (Coastal State) และรัฐเจ้าของตลาด (Market State) ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกรณีของกฎหมายสากล และยังไม่มี การดำเนินการเพื่อป้องกัน ยับยั้งและกำจัดการทำการประมง IUU เท่าที่ควร นอกจากนี้ ยังขาดการติดตาม ควบคุม และดูแลกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ทั้งที่นำเข้ามาเพื่อการ แปรรูปและส่งออกไปยังประเทศในแถบยุโรป ซึ่ง รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา IUU อย่างจริงจังและ ต่อเนื่องในทุกด้านและทุกมิติ เพื่อเป้าหมายในการสร้างระบบการบริหารจัดการประมงไทยให้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนมากยิ่งขึ้น จนเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ คณะกรรมาธิการยุโรปออกแถลงการณ์ยืนยันได้ปลด ใบเหลืองด้านการประมงของไทย และถอนรายชื่อไทยออกจากกลุ่มประเทศที่ถูกเตือนเรื่องความบกพร่อง ในการต่อต้านการทำการประมงผิดกฎหมายและเป็นเพียงประเทศเดียวที่ได้รับพิจารณาปลดใบเหลืองในครั้ง นี้ เนื่องจากการพัฒนาครั้งใหญ่ในการกำกับดูแลการทำการประมงให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

จากการตรวจราชการร่วมกันของ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการ กระทรวง และผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการจัดการประมงอย่างยั่งยืน เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับพื้นที่ และ ระดับกระทรวง กรม สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงตามข้อเสนอแนะ ของคณะผู้ตรวจราชการ ที่ได้ให้ไว้ในคราวการตรวจติดตาม เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในการแก้ไขปัญหา การทำการประมงผิดกฎหมายของภาครัฐ และการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากมาตรการแก้ไขปัญหา การทำการประมงผิดกฎหมายของภาครัฐ สำเร็จ ลุล่วง ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้กลุ่มชาวประมง/ชุมชน ทำประมง อย่างถูกกฎหมายและช่วยป้องกัน ฟืนฟู และอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อก่อให้เกิดการจัดการประมงอย่างยั่งยืน ในการนี้ เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรที่ผู้ตรวจราชการ จะได้ติดตามความคืบหน้าในเรื่อง การจัดการประมงอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หลังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ

การจัดการประมงอย่างยั่งยืน

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

- (๒.๑) ความคืบหน้าการขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า - ออก (Port In - Port Out : PIPO)
- (๒.๒) ความคืบหน้าการจัดเรือประมงพื้นบ้านเข้าสู่ระบบตามมาตรการจัดการเรือประมงพื้นบ้าน
- (๒.๓) ความคืบหน้าการช่วยเหลือ เยียวยา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายของภาครัฐ
- (๒.๔) ความคืบหน้าการรวมกลุ่มของเรือประมงพื้นบ้านเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ เรื่อง การจัดการประมงอย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(๑) ความคืบหน้าการดำเนินการของศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก (Port In-Port Out: PIPO) เพื่อให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการออกทำประมงให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงคมนาคม - ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)
(๒) การจัดเรือประมงพื้นบ้านเข้าสู่ระบบตามมาตรการจัดการเรือประมงพื้นบ้าน	- กระทรวงคมนาคม	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กองทัพเรือ
(๓) การช่วยเหลือ เยียวยา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายของภาครัฐ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงคมนาคม	- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการคลัง - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์)

แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(๔) การรวมกลุ่มของเรือประมงพื้นบ้านเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งและแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยั่งยืน	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-

(๓) ประเด็นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) ผลความคืบหน้าการจัดการประมงอย่างยั่งยืน

๑) การดำเนินการของศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า - ออก (Port In - Port Out: PIPO) เพื่อให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการออกทำประมงให้ถูกต้อง

๒) การดำเนินการจัดเรือประมงพื้นบ้านเข้าสู่ระบบ ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓) การให้ความช่วยเหลือ เยียวยา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายของภาครัฐ

๔) การรวมกลุ่มของเรือประมงพื้นบ้านในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการบริหารจัดการ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งและแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

(๓.๒) ปัญหาอุปสรรค ข้อยกีดกันในการดำเนินงาน

(๓.๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงาน

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดชายทะเล (ตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี นราธิวาส รณอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล) สำหรับพื้นที่ที่จะไปตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์ (กรณีสามารถลงพื้นที่ได้) ขึ้นอยู่ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

๒.๓.๒ การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง

(๑) หลักการและเหตุผล

ลุ่มแม่น้ำโขงเป็นระบบนิเวศนานาชาติระหว่างประเทศ ประกอบด้วย จีน เวียดนาม ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม มีกลไกบริหารจัดการร่วมระหว่างประเทศ คือ คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission : MRC) โดยในปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำในแม่น้ำโขงอย่างรวดเร็วและไม่เป็นไปตามช่วงเวลาปกติอันเป็นผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ อาทิเช่น การสร้างเขื่อนขนาดใหญ่บนแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านแต่ละประเทศ ส่งผลให้สภาพการไหลของแม่น้ำโขงมีความเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามเดิม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำในแม่น้ำโขงอย่างรุนแรง ระบบนิเวศของลุ่มแม่น้ำโขงเปลี่ยนแปลงไปโดยมีแนวโน้มที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรเกิดผลกระทบและความเสียหายต่อการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตของประชาชนจำนวนกว่าสองแสนคนในพื้นที่ ๘ จังหวัด (จังหวัดเชียงราย เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี) ๕๔ อำเภอ ๑,๗๓๕ หมู่บ้าน ตามแนวลุ่มแม่น้ำโขง

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม ได้ลงพื้นที่ ๘ จังหวัดที่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี เพื่อตรวจติดตามการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ระบบนิเวศของแม่น้ำโขง ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า ทั้ง ๘ จังหวัดได้รับทราบปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง รวมทั้งได้มีการบูรณาการการทำงาน ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเพื่อรองรับปัญหาดังกล่าว ซึ่งคณะผู้ตรวจราชการได้มีข้อเสนอแนะทั้งในระดับพื้นที่ ในประเด็นที่เกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล ระดับน้ำและคุณภาพน้ำ การเกษตรริมฝั่ง การทำประมง การท่องเที่ยวริมฝั่งแม่น้ำโขง และการขับเคลื่อนการจัดทำแผนบูรณาการเชิงพื้นที่ และข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย ในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของเขื่อนทุกเขื่อนบนแม่น้ำโขง การสำรวจปัญหาและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป การบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนบูรณาการเชิงพื้นที่ การเจรจาเพื่อทำความเข้าใจและหาแนวทางการปฏิบัติ ร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการประชุมคณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) กรอบความร่วมมือล้านช้าง - แม่น้ำโขง (MLC) และกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคอื่น ๆ รวมทั้งผลักดันให้ความรู้ แก่ประชาชนและชุมชน ในการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำในทุกพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการเรียบร้อยแล้ว

แต่อย่างไรก็ดี จากสถานการณ์ความแปรปรวนของแม่น้ำโขงที่ยังคงวิกฤตอย่างต่อเนื่อง หลังระดับน้ำในแม่น้ำโขงหลายจุดลดลงจนมีระดับน้ำต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ และสีของแม่น้ำโขง ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด สีนํ้าโขงที่จางลงในปี ๒๕๖๔ นี้ สะท้อนถึงปริมาณตะกอนต่ำลง ซึ่งกระทบวิถี ความเป็นอยู่ของประชาชน และสร้างความเสียหายให้กับระบบนิเวศแม่น้ำอย่างร้ายแรง และเสี่ยงต่อการ ทำลายความมั่นคงทางอาหารของประชาชนและชุมชนติดริมแม่น้ำโขง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรเสนอให้ตรวจติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการของ ๘ จังหวัดริมฝั่งแม่น้ำโขงในการรองรับ การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

ติดตามปัญหาการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำและผลความคืบหน้า ในการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง ใน ๘ จังหวัดที่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ **เรื่อง การเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง**

เรื่อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การไหลของน้ำ และระดับน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกนิยมวิทยา สถาบันการศึกษาในพื้นที่
การทับถมและพังทลายของตลิ่ง	กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรธรณี
คุณภาพน้ำ	กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำ กรมประมง

เรื่อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การทำประมง	กรมประมง สถาบันการศึกษาในพื้นที่
เกษตรริมฝั่งแม่น้ำโขง	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร
ระบบนิเวศ	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษาในพื้นที่

(๓) ประเด็นในการตรวจติดตาม

- (๓.๑) สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศในลุ่มแม่น้ำโขง
- (๓.๒) ผลการดำเนินงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขงของจังหวัดและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนภูมิภาค
- (๓.๓) ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศในลุ่มแม่น้ำโขงและแนวทางแก้ไข

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามในพื้นที่ ๘ จังหวัด ที่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

๒.๓.๓ การพัฒนาเมืองสมุนไพร

(๑) หลักการและเหตุผล

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมุนไพรไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาและทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ จึงได้กำหนดให้การพัฒนาสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติโดยเห็นชอบให้มีการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของแผนแม่บทฯ กล่าวถึง การสร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายของภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน ได้กำหนดให้การพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) เป็น ๑ ใน ๖ มาตรการสำคัญและเป็นการถ่ายทอดมาตรการและแผนงานจากแผนแม่บทแห่งชาติฯ ลงไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ทั้งการปลูกสมุนไพร การแปรรูป และการทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสร้างการเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยอาศัยกลไกประชารัฐ และความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในพื้นที่จังหวัด โดยคัดเลือกจังหวัดที่มีความพร้อมเพื่อพัฒนาให้เป็นเมืองสมุนไพร (Herbal City) และส่งเสริมการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ให้เป็นบริบทของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีจังหวัดได้รับการคัดเลือก จำนวนทั้งสิ้น ๑๔ จังหวัด ทั่วประเทศ ได้แก่ เชียงราย สกลนคร ปราจีนบุรี สุราษฎร์ธานี พิชณุโลก อุทัยธานี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ สระบุรี นครปฐม จันทบุรี สงขลา และอุดรธานี

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีการพิจารณาการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ และมีมติเห็นชอบให้เพิ่มประเด็นการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในการตรวจราชการแบบบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับหลาย

ภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคมหาวิทยาลัย วิสาหกิจชุมชน และประชาชนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน การดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดอย่างครบวงจรและเป็นระบบ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการเติบโตของชุมชน อย่างยั่งยืน

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเมืองสมุนไพร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบปัญหา อุปสรรคหลายประการที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาเมืองสมุนไพร ให้บรรลุผลสำเร็จ ตามแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรฯ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้ สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีจึงเห็นสมควรเสนอให้ตรวจติดตามความคืบหน้าในการพัฒนาเมืองสมุนไพร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

เน้นการตรวจติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการบูรณาการของภาคส่วนต่าง ๆ ใน ๑๔ จังหวัด ภายใต้ ๓ คลัสเตอร์ (เกษตร วัตถุดิบสมุนไพร อุตสาหกรรมสมุนไพร และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทย) ที่มีการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City)

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่
เรื่อง การพัฒนาเมืองสมุนไพร

เรื่อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข
การพัฒนา และสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร	กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
การตลาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร	กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข
การรวมกลุ่มเกษตรกร	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย

(๓) ประเด็นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) ติดตามความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล และแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ (ขยายถึง ๒๕๖๕) ให้มีความต่อเนื่อง

(๓.๒) ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการดำเนินงาน

(๓.๓) ข้อเสนอแนะและข้อเสนอนะในการตรวจติดตาม

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด ดังนี้

(๔.๑) คลัสเตอร์เกษตร วัตถุดิบสมุนไพร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร (เขต ๑๑) จังหวัดมหาสารคาม (เขต ๑๒) จังหวัดสุรินทร์ (เขต ๑๓) จังหวัดอำนาจเจริญ (เขต ๑๔) และจังหวัดอุทัยธานี (เขต ๑๘)

(๔.๒) คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสมุนไพร ได้แก่ จังหวัดสระบุรี (เขต ๑) จังหวัดนครปฐม (เขต ๒) จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดจันทบุรี (เขต ๙)

(๔.๓) คลัสเตอร์ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทย ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา (เขต ๕) จังหวัดอุดรธานี (เขต ๑๐) จังหวัดเชียงราย (เขต ๑๖) และจังหวัดพิษณุโลก (เขต ๑๗)

๒.๓.๔ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

(๑) หลักการและเหตุผล

ปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งหลายพื้นที่ในประเทศไทยมักจะประสบปัญหาเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายน โดยแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดให้มีการประชุมสรุปผลและถอดบทเรียน (After Action Review : AAR) การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน โดยสรุปสถานการณ์ในภาพรวม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ พบว่า จำนวนจุดความร้อนภายในประเทศลดลง ร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ในช่วงเวลาเดียวกัน ส่วนสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) พบว่า มีค่าเกินมาตรฐานในบางจังหวัดและบางช่วงเวลา เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ สระบุรี เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหา PM๒.๕ ภาครัฐยังคงต้องมีการเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย และ พลเอก ประวิตรฯ ได้มอบหมายทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” อย่างเต็มที่ โดยขยายผล ปรับปรุง และยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายให้สถานการณ์ของไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ ภายใต้วงชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมกับการสร้างการรับรู้ให้ประชาชน และทุกเครือข่ายผนึกกำลังร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดสถานการณ์ เพื่อคนไทยจะได้สูดอากาศที่สะอาดและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุก ๆ ปี

ทั้งนี้ จากการตรวจราชการร่วมกันของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับกระทรวง กรม สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน และการบูรณาการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะผู้ตรวจราชการ ที่ได้ให้ไว้ในคราวการตรวจติดตาม เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ สำเร็จ ลุล่วง ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้สถานการณ์ฝุ่นละอองในภาพรวม ปี ๒๕๖๔ ดีขึ้นกว่าปี ๒๕๖๓ แต่ยังมีปัญหา/ข้อจำกัดบางประการ อาทิ การติดตามการตรวจสอบหรือคาดการณ์ฝุ่นละออง เนื่องจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศยังไม่ครอบคลุมทุกจังหวัด การบังคับใช้กฎหมาย และการบริหารจัดการ ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ ทำให้ยังคงต้องมีการตรวจติดตามในประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ อันนำประเทศไทยไปสู่ประเทศไร้ฝุ่น และประชาชนมีอากาศที่บริสุทธิ์

ผังความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่าง ๆ

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

(๒.๑) ความคืบหน้าการดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒.๒) ความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ภายใต้มาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ” มาตรการตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R) หรือมาตรการอื่น ๆ ที่จังหวัดได้มีการดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่
เรื่อง การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

มาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรการที่ ๑ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การบริหารจัดการ/ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตสถานการณ์ รวมถึงการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงวิกฤตในพื้นที่ที่มีปัญหาและพื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง ได้แก่ - พื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยาแพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และตาก) - พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล - พื้นที่ประสบปัญหาหมอกควันภาคใต้ (จังหวัดสงขลา ยะลา นราธิวาส) - พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี - พื้นที่จังหวัดอื่นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง เช่น จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) (๑) ด้านคมนาคม (ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ)	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงวัฒนธรรม
(๒) ด้านการเผาในที่โล่ง (ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร)	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข
(๓) ด้านการก่อสร้างและผังเมือง	- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(ควบคุมและลดมลพิษจากการก่อสร้างและผังเมือง)		
(๔) ด้านอุตสาหกรรม (ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม)	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงพลังงาน - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงวัฒนธรรม
มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ (๑) พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
(๒) ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย
(๓) ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการคุณภาพอากาศ รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงศึกษาธิการ
(๔) การแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงคมนาคม
(๕) จัดทำบัญชีการระบายมลพิษอากาศจากแหล่งกำเนิดเป็นระยะ ๆ	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย
(๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเฝ้าระวังที่เป็นหนึ่งเดียว	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงมหาดไทย
(๗) พัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์ฝุ่นละออง	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๓) ประเด็นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) ผลการดำเนินงานของส่วนราชการ และการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ตามมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” มาตรการ “4 พื้นที่ 5 มาตรการบริหารจัดการ” มาตรการตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R) หรือมาตรการอื่น ๆ ที่จังหวัดได้มีการดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

(๓.๒) ปัญหาอุปสรรค ข้อยกจำกัดในการดำเนินงาน

(๓.๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงาน

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ และกรุงเทพมหานคร

๒.๓.๕ การลดอุบัติเหตุทางถนน

(๑) หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูงที่สุดเป็นอันดับที่ ๙ ของโลก โดยมีประมาณการผู้เสียชีวิต ๓๒.๗ คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน หรือมีผู้เสียชีวิตเฉลี่ยปีละ ๒๒,๔๙๑ คน (๖๐ คนต่อวัน) สถานการณ์การบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ในภาพรวม มีสถิติผู้เสียชีวิตลดลงจากประมาณการครั้งที่ผ่านมา ขององค์การอนามัยโลก ๒,๐๐๐ คน

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการลดอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งผลการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้กำหนดนโยบายของรัฐบาลในการลดอุบัติเหตุทางถนน ไว้ในด้านที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ด้านพัฒนาสาธารณสุขป้อนพื้นฐาน ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ แนวทางการพัฒนาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ และให้ส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านการสื่อสารสาธารณะที่เหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมายให้มีการปรับพฤติกรรมที่จะลดการเกิดอุบัติเหตุทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางถนนอย่างเป็นระบบ

แผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล แผนแม่บทย่อย โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ เป้าหมายย่อย ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง เป็นเป้าหมายเพื่อลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนให้เป็น ๑๒ คนต่อประชากร ๑ แสนคน ซึ่งเป็นค่าเป้าหมายตามปฏิญญาบราซิลที่กำหนดให้ทุกประเทศลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนประมาณร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้และประสบการณ์ของ คน องค์กร และหน่วยงาน ความพร้อมของถนนและยานพาหนะ วินัยของผู้ใช้รถใช้ถนน และการช่วยเหลือหลังการเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ช่วยลดผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในภาพรวม

จากการตรวจติดตามการลดอุบัติเหตุทางถนนของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ทุกสองสัปดาห์/ทุกเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – ตุลาคม ๒๕๖๔ พบว่า บางพื้นที่ โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร รวมถึงเมืองสำคัญ ๆ ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ที่มีความคับคั่งทางการจราจร จะมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุทางถนนค่อนข้างสูง โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ แม้ว่า ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน บูรณาการร่วมมือกันขับเคลื่อน

การลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม จึงเห็นสมควรที่จะตรวจติดตามความคืบหน้าในการลดอุบัติเหตุทางถนน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) จุดเน้นในการตรวจติดตาม

เน้นการตรวจติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการบูรณาการของภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ในการขับเคลื่อนแนวทางการลดอุบัติเหตุทางถนนเพื่อให้อัตราผู้บาดเจ็บ และผู้เสียชีวิตลดลงจากอุบัติเหตุทางถนน

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่
เรื่อง การลดอุบัติเหตุทางถนน

เรื่อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การจัดการเพื่อความปลอดภัย	กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
การลดพฤติกรรมเสี่ยงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน	กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิต)
การตรวจสอบ และควบคุมการใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัย	กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การตรวจสอบสภาพถนนและสภาพแวดล้อมข้างทาง	กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
การตอบสนองหลังเกิดเหตุ และการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน	กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) ประเด็นในการตรวจติดตาม

(๓.๑) ผลการดำเนินงานการลดอุบัติเหตุทางถนน

๑) การลดปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

๒) การขับเคลื่อนการป้องกันและลดผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ทางถนน ให้เป็นไปตามแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนนฯ หรือแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอื่น ๆ ตามที่รัฐบาลกำหนด

๓) การตอบสนองหลังเกิดอุบัติเหตุ

๔) อื่น ๆ

(๓.๒) ปัญหาและอุปสรรคในการลดอุบัติเหตุทางถนน

(๓.๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

(๔) พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ และกรุงเทพมหานคร

๒.๔ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ

๒.๑ ที่มาของเรื่องที่น่ามาดำเนินการ

- ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่มีการร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ฯลฯ โดยเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหามวลชน และการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

- การผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ อาทิ การขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาด้านการค้าชายแดน เป็นต้น

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการตรวจราชการ

เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เสร็จสิ้น หรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหาก่อนที่จะลุกลามเป็นปัญหาของมวลชน หรือเพื่อให้เกิดการผลักดันการดำเนินโครงการสำคัญในพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือหน่วยงานราชการจำนวนมาก

แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ : กรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการแบบบูรณาการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำกรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

เรื่อง	๑. การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/การพัฒนาเชิงพื้นที่
๑. การตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่	- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ ตามกำหนดการและสถานที่ที่ได้กำหนดโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการตรวจติดตามแบบบูรณาการอย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ จังหวัด - ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตรวจติดตามในจังหวัดอื่นที่มีได้มีการตรวจราชการแบบบูรณาการ			- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม เฉพาะกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ตามกำหนดการและสถานที่ที่ได้กำหนดโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ เรื่อง
๒. วิธีการตรวจติดตาม	ตรวจติดตามโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ ๑. รับฟังรายงานและสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการ ๒. การสังเกตการณ์การดำเนินการในพื้นที่จริง ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการ * ให้เป็นดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่จะใช้การประชุมกับหน่วยรับตรวจผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video/Web Conference) ในการตรวจราชการ ทั้งในส่วนของ การรับฟังรายงานและการสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานฯ และ/หรือ การสังเกตการณ์การดำเนินงานในพื้นที่จริง			ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง	๑. การขับเคลื่อน ประเด็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตาม ความคืบหน้า การแก้ไขปัญหา สำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของ ประชาชน/ การพัฒนาเชิงพื้นที่
๓. ระยะเวลาใน การตรวจติดตาม	ตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕		เรื่อง การจัดการ ประมงอย่างยั่งยืน เรื่อง การ เตรียมการเพื่อ รองรับการ เปลี่ยนแปลงสภาพ นิเวศของ แม่น้ำโขง เรื่อง การแก้ไขปัญหา มลพิษทางอากาศ และเรื่อง การลด อุบัติเหตุทางถนน ให้ตรวจติดตามฯ ในการตรวจฯ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การพัฒนา เมืองสมุนไพร ให้ ตรวจติดตามฯ ใน การตรวจฯ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕	ตามสภาพข้อเท็จจริง ของเรื่อง และตามดุลย พินิจของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี
๔. การรายงานผล การตรวจราชการ แบบบูรณาการ ของ ผู้ตรวจ ราชการสำนัก นายกรัฐมนตรี	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการตรวจราชการ แบบบูรณาการฯ รายเขต ตามรูปแบบที่กำหนด เสนอปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ/พิจารณา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕			ผู้ตรวจราชการสำนัก นายกรัฐมนตรีจัดทำ รายงานผลการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนในพื้นที่ เสนอ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบ/พิจารณาเป็น ระยะตามปัญหาความ เดือดร้อนของประชาชน และจัดทำรายงานสรุปผล การดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของ

เรื่อง	๑. การขับเคลื่อน ประเด็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตาม ความคืบหน้า การแก้ไขปัญหา สำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของ ประชาชน/ การพัฒนาเชิงพื้นที่
				ประชาชนในพื้นที่ใน ภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายเขตตรวจ ราชการที่รับผิดชอบ เสนอต่อรอง นายกรัฐมนตรีที่กำกับ ดูแลภูมิภาคภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕
๕. การรายงานผล การตรวจราชการ แบบบูรณาการ ของผู้ตรวจ ราชการ กระทรวง	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงที่มีภารกิจ เกี่ยวกับเรื่อง การ ฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคมจากการแพร่ ระบาดของโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เรื่อง การ จัดการสิ่งแวดล้อม สีเขียวเพื่อความ ยั่งยืนฯ และเรื่อง การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตกลุ่มเปราะบาง รายครัวเรือน พิจารณาจัดทำ รายงานผลการตรวจ ราชการในลักษณะ ภาพรวมการ ดำเนินงานในความ รับผิดชอบของ กระทรวงตามรูปแบบ ที่กำหนด เสนอ ปลัดกระทรวง และส่ง ให้สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้	เรื่อง การเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์ ผู้ตรวจ ราชการกระทรวงที่ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ หลัก (กระทรวง อุตสาหกรรม) ผู้ตรวจ ราชการกระทรวงที่ เป็นหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องหลัก (กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ และกระทรวง พาณิชย์) และผู้ตรวจ ราชการกระทรวงที่ เป็นหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องสนับสนุน (กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม) จัดทำ รายงานผลการตรวจ ราชการในลักษณะ ภาพรวมการดำเนินงาน โครงการสำคัญตาม แผนแม่บทย่อย เกษตร แปรรูป เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์ มี มูลค่าเพิ่มขึ้น ที่	ไม่มี	

เรื่อง	๑. การขับเคลื่อน ประเด็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตาม ความคืบหน้า การแก้ไขปัญหา สำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของ ประชาชน/ การพัฒนาเชิงพื้นที่
	ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕	กระทรวงมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่มีข้อมูลในระบบ eMENSCR ตามรูปแบบที่กำหนดเสนอปลัดกระทรวงและส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม) และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน (กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และ		

เรื่อง	๑. การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/การพัฒนาเชิงพื้นที่
		กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) จัดทำรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมการดำเนินงานโครงการสำคัญตามแผนแม่บทย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เป้าหมายศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น ที่กระทรวงมีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่มีข้อมูลในระบบ eMENSCR ตามรูปแบบที่กำหนด เสนอปลัดกระทรวง และส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕		
๖. การรายงานผลการตรวจติดตามในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ	สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ โดยการประมวลรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง และนำเสนอขอความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี ตามที่เห็นสมควร ดังนี้			

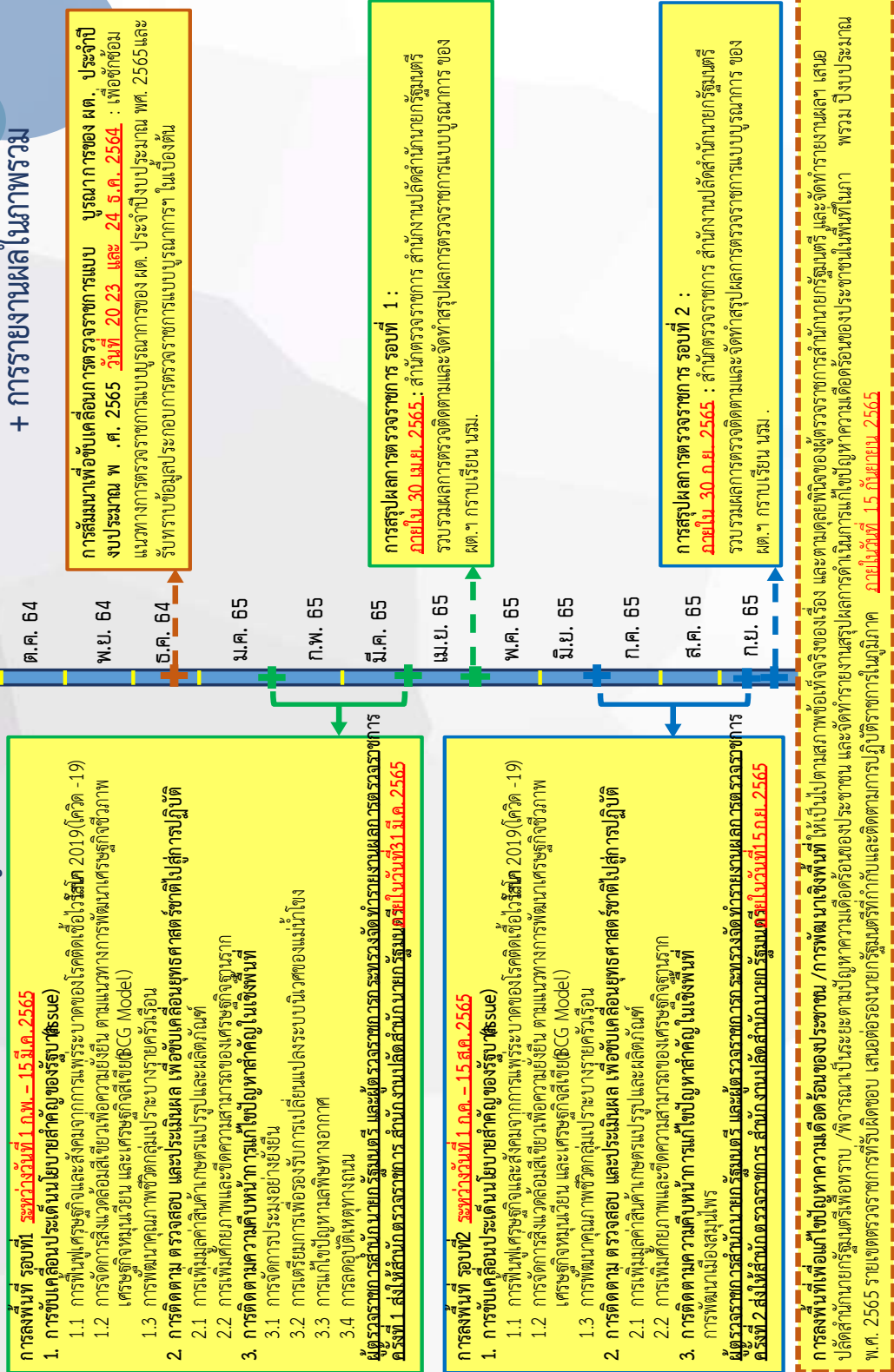
เรื่อง	๑. การขับเคลื่อน ประเด็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาล (Issue) (๓ เรื่อง)	๒. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติไปสู่การปฏิบัติ (๒ เรื่อง)	๓. การติดตาม ความคืบหน้า การแก้ไขปัญหา สำคัญในเชิงพื้นที่ (๕ เรื่อง)	๔. การแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของ ประชาชน/ การพัฒนาเชิงพื้นที่
	ครั้งที่ ๑ จัดทำสรุปรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ โดยสรุปผลการดำเนินงาน ประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ นำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ จัดทำสรุปรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ โดยสรุปผลการดำเนินงาน ประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ นำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕			

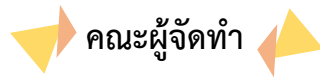
*** เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาจส่งผลกระทบต่อ การติดตามของผู้ตรวจราชการในการลงพื้นที่เพื่อรับฟังรายงาน การสังเกตการณ์ในพื้นที่จริง และการรายงานผลของหน่วยรับตรวจ ดังนั้น จึงให้เป็นดุลพินิจของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในการพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือขยายกรอบเวลาการตรวจติดตามและการรายงานผลการตรวจราชการได้ตามความเหมาะสม ซึ่งหากมีการปรับเปลี่ยนหรือขยายกรอบเวลาดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีจะได้แจ้งกระทรวงเพื่อทราบต่อไป

ปฏิทินการปฏิบัติงานการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การลงพื้นที่ตรวจติดตาม + การรายงานผลของผู้ตรวจราชการ

การสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนการตรวจราชการ + การรายงานผลในภาพรวม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายธีรภัทร	ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
นายพีระ	ทองโพธิ์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้จัดทำ

นางสาวอารียา	ไกรทอง	ผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ
นายวิบูลย์	ไคว์ตระกูล	ผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ภาคเหนือ
นายสุกิจ	ประกาศสุขการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ
นายกฤษ	อินทรโกเศศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางภัทรกมล	ตั้งธนาทร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
และเจ้าหน้าที่ส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ		

สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๙

www.opm.go.th
